

112 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【中排灣語】高中學生組 編號 4 號

sipapungadanan na sepaiwan

tucuanga a caucau nuri papungadan tualumamad, tjarainiya
pa'apazangal. ayata ljiyavavav anga a 'inituluwan, liavanga a'ineljang a
veci'e. izuanga a macaqu a pacun a semupu tua tjaungmi, sipiliq itjen ta
tjaljananguaqan a pusepi a ngadan, avan nusi'a aicu a pairang madjulu a
papungadan ta lumamad. ljauwa titjen a se'acalisian liyav aravac a
tja 'a'udan a pa'ata papungadan, selapay itjen a sepaiwan.

ayatua puljaljedjeqan itjen i qinaljan, nu papungadan iniya
manu'ina'ata 'ama 'atuwa ceme'eme'elj a penenetj ta ngadan, mavan a
mazazangiljan'ata marevetjevtje' a maljavar, nu pina'asedjaljep avan azua
sipapungadan. iniya maqati a'itjuvarung a papungadan a penaqetelengan.
pazangal aravac a papungadan lja!

sa pay tjapacunay a sepaiwan tu'i 'emuda a paruwarut nu papungadan
ta tjausipualjalja'e a lumamad. masanmusalj a 'a'udan a sipapungadanan na
sepaiwan.a sangasangasan seljudjen a ngadan na sevalitan sa pukeljangi tu
ljaima, tinevelje a nacaucau'atua ngadan na umaq, pitjaivililjen a ngadan
nua umaq ta ngadan na caucau, titjen a paiwan a tjaratacem'em'eljan izua a
ngadan nua tjaumaq,avan nu tjasipualangan tu ljayima zua a caucau.

titjen a paiwan nama'eljang a ljaljedjeqan na tja ngadan i qinaljan, a
sinipapungadan ta tjaumaq makeljang uta tu ljaima a mamazangiljan a tja
sivaivaik, iniya maqati a pavalitan a paqeteleng. a pinawanan a
ngadan 'emasi ta 'inadjamuqan a tinavela'e. a paruwarut nu pualja'e a
tjaljavulungan, nu uqaljay papungadanan ta na vuvu a uqaljay, nu vavayan
papungadanan ta na vuvu a vavayan a ngadan. a sepaiwuan pasusu taicu
a 'a'udan ta papungadan.

a si'amasanmusalj avan a inudalj a vaquan a ngadan, pasusuan a
pinualja'an a qadav sa papungadanan, ljauwa ini'a tjuruvu a namayatucu a
sipapungadanan. aicu a pina'a ti dripun a ngadan, a sipualja'e mangtjengtjez
a dripung, pay , papungadanan tu ti dripun.a ti gade a ngadan, sinipualja'e i
gade, pay, papungadanan ta ti gade. a ti 'auvuan a ngadan, a sipualja'e
namaqaluvu sa'a namalutelut a quvalj, pa'ati auvuwan. a pina'a ti celalaq, a
sipualjalja'e zemuzung a 'iqazalj aya, ti celalaq anga ngadan.

a sepaiwuan izua pina'apalisi nu papunagadan, i'a maqati tu mamav a
ngadan 'ata 'ina, 'ama, siruvetje'e a tjavulung. aicu a qaqetitan 'iamaqati a
papungadan tua na mamazangiljan a 'aniamadjuan a ngadan.

排灣族的命名方式

排灣族階級分明，名字非父母或家人自己決定的，是由部落頭目和家族一起討論，認為適合嬰兒的身分後才取名字。

排灣族命名有兩種，一是取自祖先流傳之名。排灣族命名的原則是「家屋連名制」，即族名後面加上自己的家屋名，每戶都有自己的家屋名，家屋名是世襲的，是每戶人家的表徵，可以清楚辨識每家的孩子，對於階級制度非常鮮明的排灣族人而言，「家屋連名制」更是階級身分的代表，是不可隨意更換的。族名也大都是世襲而來，例如家中長嗣的嬰孩誕生後，若是男孩則取其祖父流傳之名，若為女孩則取其祖母流傳之名，排灣族人大多依此方式命名。二是新創之名。即依嬰兒出生當時所發生的事件來命名，這種命名方式不多，但很有趣。

排灣族的命名也有禁忌，不可以和父母親或兄弟取同樣的名字。

平民不得以頭目家系流傳的名字為其子命名。

排灣族對命名這件事是多麼慎重。